

פחד דוד

פרשת
כא

ו' שבט
תשע"ו

801

י"ל ע"י מוסדות "אורות חיים ומשה" ישראל

בנשיאות בנש"ק מורנו ורבנו הגה"צ רבי **דוד חנניה פינטו** שליט"א

בן הצדיק המלוב"ן רבי **משה אהרן פינטו** זצ"ל ונכד הצדיק הקדוש המלוב"ן רבי **חיים פינטו** זיע"א

ירושלים תל אביב חיפה באר שבע

הדלקת נרות 16:22 | 16:36 | 16:25 | 16:40

מוצאי שבת 17:37 | 17:39 | 17:37 | 17:41

רבינו תם 18:16 | 18:12 | 18:12 | 18:16

משכיל לדוד

קדש עצמך במותר לך

"ויבא משה ואהרן אל פרעה ויאמרו אליו כה אמר ה' אלוהי העברים עד מתי מאנת לענת מפני שלח עמי ויעבדני" (שמות י, ג)

בספר "ישמח ישראל" לאדמו"ר מאלכסנדר זיע"א מקשה, הרי פרעה הקשה את לבו לפני משה ואהרן היות והקב"ה הוא זה שגרם לו לנהוג כך. ואם כן מדוע משה רבנו בא בתביעה לפרעה ואומר לו עד מתי אתה ממאן ומסרב לשמוע את דברי, הרי לבו של פרעה היה נתון בידי הקב"ה והוא זה שהוביל את דרכו ופעולותיו, ומה מקום יש לבוא בטרוניה כלפי פרעה על כך שהוא ממאן לשמוע את דברי משה?

וכמו כן קשה, אם אכן פרעה הקשה את לבו בגלל המציאות שנכפתה עליו ממרומים, מדוע הוא נתבע על כך לבסוף ונענש בעשרת המכות, עד כאן דבריו הקדושים.

ונראה להשיב על פי הנאמר בגמרא מסכת יבמות (דף כ, א) "קדש עצמך במותר לך". שלמרות שישנם דברים בחיי היום יום שהם אינם בגדר איסור, מכל מקום האדם הירא הגודר עצמו בדברים אלו זוכה לעלות ולהתעלות במעלות הקדושה והיראה, שאינו דומה מי שעובד את קונו מיראה למי שעובד את קונו מתוך אהבה. ומוכרח הוא שאדם המקדש עצמו בדברים שלכאורה מותרים, עושה זאת מתוך אהבה לבוראו, ועל כן זוכה להתקדש ולהתעלות לפניו.

ונראה לומר עוד שמי שמדיר עצמו מדברים המותרים, קל וחומר שישמר מן הדברים האסורים. שהרי אם כוחו עמד לו ופרש מן המותרות, כוחו יעמוד לו באסורות על אחת כמה וכמה. וניתן לומר עוד על דרך השלילה, שאדם שאינו מרגיל עצמו לסייגים וגדרים בדברים המותרים, היאך יעמוד לו כוחו להינזר מן הדברים האסורים האמורים בתורה.

וזוהו כגון אדם הסועד את ליבו בחתונה מכל הבא ליד, וממלא את כרסו ביין משובח ומעדנים לרוב, ובזמן שליבו רחב וטוב עליו מהמטעמים שאכל, בקלות יתרה יכול הוא להיכשל בעיניו ולחטוא בראיית דברים אסורים, כיון שלא הרגיל עצמו לגדרים וסייגים. וידוע הדבר שיסוד הקדושה הוא ביטול התאוות, ומי שמרגיל עצמו לפרוש מן התאוות ולהיזהר אף בדברים המותרים, סופו לעלות ולהתעלות במעלות הקדושה והטהרה.

וכן הם הדברים אצל פרעה, שפרעה היה ראש הקליפה ויסודה, משום שלא טרח כלל לבטל את תאוותיו, ועל אף שלא היינו מצפים מפרעה לבטל את תאוותיו כליל ולהתקדש גם בדברים המותרים, מכל מקום היה לו להכיר במציאותו של הבורא יתברך בשל ההזדמנויות הרבות והמגוונות שהיו בדרכו לשם כך.

והקב"ה ניסה את פרעה ובדק אותו האם הוא יודה ויכיר במלכותו של ה' בעולם לאור כל הניסים שנעשו לעיניו, או שמא ימשיך בשלו ויתעלם ממציותו של ה' יתברך בעולם. וכאשר הקב"ה נוכח לדעת שפרעה אטם את

אוזניו וליבו מלשמוע את דבר ה' הוא הכביד את ליבו עוד יותר כעונש על דרך התנהלותו, וכתוצאה מהכבדת לב פרעה הוא קיבל את המכות שהגיעו לו עתה ביושר, על כך שסרב להכיר במציאות ה'. ואם כן הקב"ה הקשה את לב פרעה רק לאחר שנוכח לראות שפרעה ממאן להכיר במציאות ה' גם לאחר כל האותות והמופתים שנעשו לפניו.

ונראה עוד להוסיף שמשה בא בטרוניה כלפי פרעה, משום שהיה על פרעה לכל הפחות לגלות צער על כך שהקב"ה הכביד את ליבו, והיה עליו לומר שהוא אמנם מעוניין להקל את השעבוד מעל בני ישראל אך הוא מנוע מלעשות כן, היות וה' מקשה את לבו. ומכיוון שפרעה לא גילה שום צער ועוגמת נפש על המצב שבו הוא היה נתון ולא התבטל לפני משה אפילו במעט מן המעט, משה רבנו בא אליו בתביעה והוכיחו בדברים על כך שהוא מסרב לשמוע את דבר ה'.

והנה מצינו אצל אלישע בן אבויה שנקרא בתלמוד 'אחר' שרכב על הסוס בשבת והלך יחד עם רבי מאיר ביום השבת, עד שעצרו לפתע ואמרו לו - עד כאן תחום שבת.

אמר לו רבי מאיר אם הינך כל כך בקי במכמי התורה הקדושה, מדוע שלא תשוב בתשובה שלימה ותתקן את דרכיך הרעות? ומה השיב לו אלישע בן אבויה? שהוא אמנם היה מעוניין לשנות את דרכו, אך הוא שמע בת קול שהכריזה ואמרה שלכל העולם יש אפשרות לשוב בתשובה מלבד אלישע בן אבויה (חגיגה טו, א). בדבריו אלה הביע אחר את צערו על המצב שבו הוא נתון ואת רצונו לשוב בתשובה למרות שהוא מנוע מלעשות כן. ואילו פרעה שהלך בשרירות לבו וגרם שהקב"ה יקשה את ליבו, לא הביע על כך שום צער, ועל כן משה רבנו ע"ה בא אליו בתביעה, ולכן סופו שנענש בעשרת המכות.

ונראה להוסיף עוד על דרך החידוד, כי הנה סופי התיבות של המילים "מתי מאנת" עולות בגימטריא כנגד המילה 'קדוש'. וכן המילים "לענות מפני" סופי תיבותיהן בגימטריא כנגד המילה 'קדוש'. ויש בכך רמז ללמדניו שהיה על פרעה הרשע להתקדש ולהתעלות מעל תאוותיו החומריות ולהכיר בהתקדש ולהתעלות יתברך ולא להישאר בגאוות לבו ורום נפשו, אשר הם הם שהובילו אותו לסופו המר והנמחר, שלאחר שהוא ראה שיש מציאות ה' - היה לו להתבטל ולא להמשיך בדרכו הרעה ולכפור בהשי"ת.

ובאשר לענין פרעה, אם משמים היו רואים שפרעה מגלה רצון להכיר במציאותו יתברך, והוא היה מנצל את ההזדמנויות הרבות שנקרו לפניו לשם כך, לבטח הקב"ה לא היה מוסיף ומכביד את לבו. אך היות ופרעה התעלם מכל ההזדמנויות הללו ואף הגדיל להרשיע שביקש לסלק את משה ואהרן מעל פניו, לפיכך נתבע על כך וקיבלו הוא ובני עמו את עשרת המכות.

הילולא דצדיקיא

ו - רבי יום טוב ליפמן

מח"ס 'עונג יום טוב'

ז - רבי דוד מלעלוב

ח - רבי יוסף גיעאן

אב"ד בנגזי

ט - רבי יעקב קטינא

מח"ס 'רחמי האב'

י - רבי שלום מזרחי

הרש"ש הקדוש

יא - רבי חיים טולידאנו

יב - רבי רפאל פינטו זיע"א

המעוניין לקבל את העלון בדוא"ל
ישלח הודעה: p@hpinto.org.il

במסילה נעלה

שביבי אמונה ובטחון מפקנסו של מו"ר
הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

חיים למען חיים

באחת השנים, לאחר חג השבועות, תוכנן עבורי ביקור בארגנטינה שבדרום אמריקה במטרה לחזק את הקהל הקדוש בשיחות מוסר ולהרים את קרן התורה והיהדות במקום, ובאותה הזדמנות גם לבקש את תרומתם של נדיבי עמנו להחזקת התורה ולומדיה במוסדות הקדושים.

היהודי שסייע לי מאד בתכנון מסע זה, היה מר סזר הי"ו תושב ארגנטינה, שהיה אמור גם ללוות אותי במשך ימי המסע בארגנטינה.

אך, כפי שרגילים לומר 'תוכניות לחוד ומעשים לחוד'.

מה קרה? זמן מה לפני חג השבועות התקשר אלי מר סזר הי"ו, וסיפר לי בעצב שאמו חולה ומאושפזת בבית החולים. מצבה הרפואי קשה עד מאד ושעותיה, כפי שקבעו הרופאים, ספורות, ולכן הוא ובני המשפחה מבקשים ממני שאגיע במהירות לבית החולים ואעמוד לצידם ברגיעה האחרונים.

הסתפקתי מאד האם נכון הדבר להקדים את הנסיעה לארגנטינה, שכן

מי יודע, אולי עד שאגיע - האם כבר תיפטר מן העולם וכך יצא שהקדמתי את נסיעתי לשוב. כמו כן הבנתי שאם האם תיפטר - מר סזר לא יוכל ללוות אותי ולסייע לי כפי שתוכנן מראש, כיון שהוא יהיה טרוד בשבעת ימי האבל על אמו, וגם ביקורי המתוכנן לא יוכל לצאת לפועל במועד שנקבע לו.

לפיכך אמרתי לבני המשפחה: "הסירו דאגה מלבכם, בעזרת ה' אמכם תחיה עד לאחר חג השבועות, למרות שהרופאים טוענים אחרת".

וכך היה. לאחר חג השבועות נסעתי מפריז לארגנטינה, ושם עשיתי דרכי משדה התעופה ישירות לבית החולים בו מאושפזת אמו של מר סזר. כשפגש בי הרופא שטיפל בגב' סזר בבית החולים, הוא מיד פנה אלי ושאל אותי בהתפעלות: "איך ייתכן שאישה זו עדיין חיה כשכל המערכות בגופה כשלו ואינן מתפקדות כבר תקופה ארוכה?"

ואני השבתי לו:

"דע לך שהגעתי לכאן כדי לחזק את יהודי המקום בתורתנו הקדושה. ואני מאמין בזכות אבותי הקדושים זיע"א ובזכות כח התורה הקדושה, תורת חיים שמגינה

ומצילה, שלמען הצלחת המסע הקדוש עוד תיווכחו לראות שהקדוש ברוך הוא יחיה אותה ויאריך את ימיה בעוד כמה ימים נוספים, עד שאסיים את מסעי".

הרופא נדהם מדברי. הוא לא הניח לי והמשיך לשאול:

"איך? איך אתה מסוגל להאמין בדבר שהוא נגד המציאות?"

"האמונה", השבתי לו "היא בלב ובראש. כשם שהלב והמוח מקיימים את האדם, כך האמונה והתורה מקיימים את האדם".

ואכן, בחסדי שמים במשך כל אותם ימים בהם שהיתי בארגנטינה עמד מר סזר היקר לצידי וסייע בידי מאד, וזכינו לקדש שם שמים במקום. בסופם של ימי המסע נפטרה אמו המנוחה ע"ה לעולם שכולו טוב, ואני הספקתי לעמוד לצד המשפחה ברגעים קשים אלו ולהשתתף בהלווייתה.

כל זאת סיבב הקב"ה כדי שלא יתבטל המסע המתוכנן לארגנטינה, מסע שכאמור נועד לצורך חיזוק הקהילה בתורה הקדושה.

כאשר יהודי מבקש לחזק את התורה - הקדוש ברוך הוא מושיט לו את ידו ומסייע לו להצליח במשימתו.

במרה מפטירין

הפטרת השבוע:

"הדבר אשר דבר". (ירמיה מ"ו)

הקשר לפרשה: בהפטרה מסופר על עונשו של פרעה וחורבנה של ארץ מצרים, כפי המסופר בפרשה על שלשת המכות האחרונות וחורבנה של מצרים.

נצור לשונך

תולה ארץ על בלימה

חומרת דיבור לשון הרע

כתוב בזוהר הקדוש פרשת פקודי: יש רוח אחת, שעומדת על כל אותם בעלי לשון הרע, ומתי שמתעוררים בני אדם בלשון הרע, אז מתעוררת אותה הרוח רעה הטמאה שלמעלה, הנקראת סכסוכא, והיא שורה על אותה התעוררות של הלשון הרע, שפתחו בה בני אדם, והיא עולה למעלה וגורמת בזו ההתעוררות מות וחרב והרג בעולם. אוי לאותם, שמעוררים לאותו צד הרע, ולא שומרים פיהם ולשונם ולא חוששים על זה ולא יודעים שבהתעוררות שלמטה תלויה ההתעוררות שלמעלה, בין לטוב בין לרע וכו', וכלם מקטרגים לעורר לאותו נחש הגדול, שהיה מקטרג על העולם, והכל בשביל אותה ההתעוררות של לשון הרע, כשנמצאת ההתעוררות שלו למטה.

בטוב טעם

טעמי מנהגי ישראל

רווח המנהג בכל קהילות ישראל לומר בליל שבת קודש, לפני הקידוש, את הפיוט 'שלום עליכם' לכבוד מלאכי השרת. הטעם לכך נעוץ במאמר חז"ל (שבת קי"ט): אמר רב חסדא אמר מר עוקבא; כל המתפלל בערב שבת ואומר 'ויכולו שני מלאכי השרת המלווין לו לאדם מניחים ידהו על ראשו ואומרים לו 'וסר עונך'.

ועוד אמרו: תניא רבי יוסי בר יהודה אומר; שני מלאכי השרת מלווין לו לאדם בערב שבת מבית הכנסת לביתו, אחד טוב ואחד רע. וכשבא לביתו ומצא נר דלוק ושלחן ערוך ומיטתו מוצעת - מלאך טוב אומר; יהי רצון שתהא שבת אחרת כך, ומלאך רע עונה אמן בעל כרחו. ואם לאו - מלאך רע אומר; יהי רצון שתהא לשבת אחרת כך, ומלאך טוב עונה בעל כרחו אמן.

מן האוצר

ממשנתו של מו"ר הגה"צ
רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

אחרי שטועמים חשים כי טוב ה'

"ויושב את משה ואת אהרן אל פרעה ויאמר אלהם לכו עבדו את ה' א-להיכם מי ומי ההולכים. ויאמר משה בנערינו ובזקנינו נלך בבנינו ובבנותינו בצאננו ובבקרנו נלך כי חג ה' לנו". (שמות י, ה-ט)

זקני הקדוש הגאון רבי יאשיהו פינטו זיע"א באר את הויכוח בין פרעה למשה בפסוק זה:

"מי ומי ההולכים", שפרעה אמר למשה שהוא מסכים שילכו, אך שלא ייקחו משה ואהרן, אלא את 'ההולכים' דהיינו אלה שהולכים מרצונם. אבל שלא יקחו את הנערים והילדים והזקנים שאינם רוצים וקשה להם ללכת למדבר. אצל הילדים מחמת שלא מבינים את ענין הקרבנות, ואצל הזקנים מחמת טורח הדרך.

ענה לו משה רבנו ע"ה ואמר שגם הזקנים והילדים יצטרפו "כי חג ה' לנו". כלומר שכמו שבחג אנו מצווים "ושמחת בחגך אתה ובנך ובתך" (דברים טז, יד) ואף על פי שהם לא מחויבים, אנו מצרפים אותם לשמחת החג שלנו, גם במדבר צריכים שיצטרפו כולם, גם הזקנים והנערים. עד כאן דבריו הקדושים.

ונראה לי לבאר את דבריו. שבאמת הטעם שהוצרכו גם הנערים להצטרף למדבר, היה משום שודאי שבהיותם במצרים הגשמית והטמאה כמו שכתוב (בראשית מב, ט) "ערות הארץ" וערוה לשון טומאה, לא רצו לעזוב למדבר. ובפרט שמאז מכת דם היו משופעים ישראל בכסף, כי הוצרכו המצרים לקנות את המים מישראל, בכדי שלא יהפך לדם ומזה התעשרו בני ישראל עושר רב (שמו"ר ט, י). וודאי שכל הכסף והחומר השפיע על הילדים שלא לרצות לצאת למדבר. אבל משה אמר שאדברה כשנוציא אותם ממצרים למדבר למקום רחוני ללא שום דבר גשמי יאהבו את התורה ומרצונם יבואו ללומדה, בבחינת "טעמו וראו כי טוב ה'" (תהלים לד, ט). לפי כשיטעמו את טעם התורה כבר לא יוכלו לפרוש ממנה ויתקיים בהם "כי חג ה' לנו" שתחשב התורה אצלם לחג. וזה דרך החינוך שרצה משה להנחיל להם ולגדל את הטף לתורה. ו"זכין לאדם שלא בפניו" (גיטין יא, ב) לגרום שיגדלו בניו בדרך הטוב.

והשיב פרעה למשה ואהרן "ויאמר אליהם יהי כן ה' עמכם כאשר אשלח אתכם ואת טפכם ראו כי רעה נגד פניכם" (שם פס' י). והנה לפי דברי הרי"ף שפרעה התווכח עם משה שלא יוציא את הילדים שאינם יכולים ללכת, יש להבין מה ענה במשפט זה של "ראו כי רעה נגד פניכם". ואיך ענה למשה על מה שהסביר שרצה לקחת את הילדים למדבר אפילו בלי רצונם והסיבה כדי שיטעמו את טעם התורה ואז מרצונם לבסוף יהיו אוהבים אותה.

ונראה שאמר פרעה למשה שאולי לא ירצו הילדים את התורה ולא ישמחו בה, ואם כן חבל להוציאם, וזהו "כי רעה נגד פניכם" כלומר שמא אצל הילדים תהא התורה כ"רעה". ומשה רבינו ע"ה לא קיבל את דבריו, כי כבר הסביר לו שהתורה היא נראית כרעה למתחילים אבל כאשר טועמים אותה לא ירצו לפרוש ממנה.

אמרי שפר

מדרשי חז"ל על פרשת השבוע

ענישה מידתית

"ויסר מעלי רק את המות הזה". (שמות י, יז)

רבי זכריה חתניה דרבי לוי אמר; אין בעל הרחמים נוגע בנפשות תחילה. ממי אתה למד? מאיוב.

"הבקר היו חורשות, כשדים שמו שלשה ראשים, אש א-להים נפלה מן השמים", ואחר כך "ויקח לו חרש להתגרד בו".

ואף נגעים הבאין על האדם; בתחילה הוא מתחיל בביתו, אם חזר בו - טעון חליצה, ואם לא חזר בו - טעון נתיצה. ואחר כך הוא מתחיל בבגדיו, ואם חזר בו - טעונין קריעה, ואם לא חזר בו - טעון שריפה.

ואחר כך הוא מתחיל בגופו. אם חזר - חוזה, ואם לאו "בדד ישב מחוץ למחנה מושבו".

אף במצרים כן. בתחילה פגעה מדת הדין בממונם; "ויך גפנם ותאתנם ויסגר לברד בעירם" ואחר כך "ויך כל בכור במצרים".

("ילקוט שמעוני")

מכה כפולה

"ויאמר ה' אל משה נטה ידך על השמים". (שמות י, כא)

הדא הוא דכתיב (תהלים קה) "שלח חשך ויחשיך ולא מרו את דברו".

אמר הקדוש ברוך הוא למלאכים; המצריים ראויין ללקות בחשך, מיד הסכימו כולן כאחת ולא המרו.

ומהו "שלח חשך ויחשיך"?

משל למה הדבר דומה?

לאדון שסרח עליו עבדו. אמר לאחד לך והכהו חמישים מגלבין, הלך והכהו מאה והוסיף לו משלו.

כך הקדוש ברוך הוא יתעלה שלח חשך על המצריים והוסיף החשך משלו, וזהו "שלח חשך ויחשיך".

("מדרש רבה")

מכות שמקרבות

"וישאלו איש מאת רעהו ואשה מאת רעותה כלי כסף וכלי זהב". (שמות יא, ב)

(שמות יא, ב)

איש מאת רעהו. וכי מצריים ריעיהם של ישראל היו?

אלא מלמד שאחרי המכות נתחרטו על רעתם, ונהיו לישראל כריעים ואוהבים ולא היו מונעין מהם כלום.

("שכל טוב")

בזכות התפילה

"והכתי כל בכור בארץ מצרים". (שמות יב, יב)

אמר רבי אבין בשם רבי יהודה בן פזי:

בתיה בת פרעה בכורה היתה.

בזכות מה נצולה? בתפילתו של משה. שנאמר "לא יכבה בלילה נרה". ליל כתיב כמה דאת אמר "ליל שמורים".

("ילקוט שמעוני")

פרקים במסכת חינוך הבנים

פלגי מים

זכה דורינו, דור דעה, למתנה יקרה שבורא העולם הנחיל לנו בדורינו. מתנה יקרת ערך זו, אולי בניגוד למתנות אחרות, נמצאת בהישג יד וכמעט בכל מקום אפשרי, ומהותה נפגשת בצוותא חזא עם תחום החינוך שעליו אנו מדברים במדור זה.

במה דברים אמורים?

ובכן, בהמשך ישיר לנושא שכבר הועלה ביריעה זו בשבועות הקודמים, שבו דובר על חשיבות תשומת הלב והרעפת אהבה וחיבה לילדים, ובמיוחד על העמקת הקשר הנפשי בין ההורים לבנים כמוטיב מרכזי בחינוך. עולה וצפה השאלה המרכזית שנשאלת על ידי הורים רבים; איך בדיוק עושים את זה?

הקשיים הנערמים בדרך הרצופה ככוונות טובות, רבים. הן קל יותר לאהוב ולהעריך חום על הילד המצטיין. קל יותר להתחבר ולהעניק חום לילד הממושמע, הצייתן. אך לאותו ילד שאינו עונה על הקריטריונים דלעיל, לשם בדיוק נחוץ סולם כזה שיוכל להקפיץ אותנו במדרגה אחת בכדי שנוכל להתנתק מהרגשות השליליים שאותו ילד מספק לנו בשפע, ומאידיך לספק לו את אותם סיפוקים רגשיים חיוביים הכל כך נחוצים.

ואם כן, שוב צפה השאלה; איך עושים זאת?

עלינו לדעת ולהכיר בעובדה כי בניגוד למחנך המקצועי, הורים מתחילים לחנך את

אנשי אמונה

אורחות חיים מתוך הספר "אנשי אמונה" לתולדות צדיקי משפחת פינטו זיע"א

אחד מיהודי מרוקו, היה נשוי שנים רבות ועדיין לא זכה להפקד בבנים. הוא ניסה בכל מיני אמצעים שונים, והתנסה בסגולות ורפואות רבות, וללא הצלחה כלל. כשהגיע לסף ייאוש, נכנס לרבי חיים פינטו זיע"א כדי לבקש את ברכתו וישועתו.

רבי חיים זיע"א שמע את מצוקתו ואמר לו:

"אתה ואשתך אינכם בני אותו מזל. לך לא יכול להיות ילדים ממנה, ולה לא יכול להיות ילדים ממך".

"ומה עלי לעשות?" שאל.

"אתה חייב לתת גט לאשתך, ואחר כך תינשא לאשה אחרת, ממנה יהיו לך שמונה ילדים", הורה לו רבי חיים זיע"א.

לאחר מכן קרא הרב לאשה, והבהיר לה את אט את מצבה, תוך שהוא מטיף באזנה דברי חיזוק ואמונה בבורא העולם, וכי אל לנו לחשב חשבונות שמים כי הנסתרות - לה' א-הלינו. "את צריכה להתגרש מבעלך, כי ממנו לא יהיו לך ילדים", הורה לה, ואף ברך אותה: "לאחר שתנישאי לאדם אחר, יהיו לך ממנו הרבה ילדים".

בני הזוג שהכירו בערכו הרוחני של הצדיק, שמעו לקולו ומילאו אחר הוראותיו במלואם.

לאחר שהאשה נישאה בשנית, היא נפקדה בפרי בטן, כך גם בעלה שנשא אשה אחרת זכה לזרע של קיימא, ואחת מנכדותיו

נשואה לאחד מבני משפחת מו"ר שליט"א.

בהצלחת הקשר שהשכילו לטוות בין ליבם ללב בנם. הקשר הזה, טווי וארוג בנימי האהבה שההורים רוחשים לילדם.

אהבה צריכה לימוד והרעפת אהבה חשובה ויקרה זו, אינה קלה כלל. לא די בזה שאנו אוהבים את הילד בכל לב. מלבד שהיא דורשת הקדשת זמן יקר וסבלנות מרובה, דרושה לכך התבוננות מעמיקה, כיצד להעניק תשומת - לב בצורה הראויה והתועלתית, ובמידה הנכונה. רק כך תימצא הדרך הנכונה להביא את הילד למצב נפשי חיובי. כלומר, שירצה וישאף לשמור ולעשות ולקיים את הערכים והמושגים שאנו מנחילים לו: שירדוף ויתאמץ למצות את היכולת שלו.

הורים אינם מודעים לחסר בידיעת האהבה. וההורים, הם חפצים בכל לבם לראות את בניהם מצליחים בלימודים, מתחזקים ביראת שמים ובדרך ארץ ומשתלמים בכל המידות הטובות. אבל מה לעשות ולהורים אין זמן, אין כוח, אין סבלנות - והם אפילו לא מודעים לכך! "וכי אין אנו אוהבים את ילדינו, חלילה - אילו נוצרה בעיה רפואית וכדומה, כלום לא נקריב את כל ממוננו, כל זמננו וכל אשר לנו למען הילדים? שמא אין אנו נותנים הכול למען הילדים?!" - תגובות בנוסח זה יקבל מי שינסה לייעץ להורה ממוצע להקדיש מעט יותר תשומת לב ולהקריב יותר למען ילדו.

חכמינו ז"ל לימדונו פרק חשוב ומאלף במסכת החיים: 'אין אדם רואה נגעי עצמו'. ההורה מודע היטב לנכונותו להקריב הכל למען הילד - אבל אינו מודע כלל לחסר העצום במעשה הרעפת אהבה עליו. קשה לו להורה, לקבל את הקביעה, שכביכול קיים אצלו חסר בדיבורים, חסר בשיחות ובמעשים שמעניקים לילד תשומת לב פעילה.

על כך ועוד נרחיב בעזה"י, ביריעה הבאה.

ילדיהם בהפתעה. במידה רבה, עול החינוך תופס את ההורים בהפתעה, בפתאומיות. שלא כמו אותו מחנך שבחר לו מקצוע חינוכי, והקדיש מעיותיו זמן בכדי ללמוד ולהשתלם ברזי החינוך. אותו אדם שמתחיל למשל לכהן כמחנך כיתה, מיום ראש חודש אלול בבוקר, הרי הוא מודע היטב לתפקיד שהוא מתעתד לכהן בו: הוא חש בעול הכבד של חינוך ילדי ישראל לתורה ליראת שמים ולמידות טובות, ובהתאם לכך הוא מתכוון נפשית לאתגר שבחר לעצמו. לא כן ההורים הצעירים, הם אמנם התחננו, לשמחתם נולדו להם ילדים, אך מפני שהילד גדל לאט, אין יום מסוים הקובע: היום צריך להתחיל לחנך את הפעוט. וכך, ביום בהיר הם מגלים כי על שכמם נתון עול כבד: חינוך הבנים.

החינוך לא נתפס כדבר שדורש לימוד. יתר על כן - למרות שכל הורה מרגיש אחריות רצינית לחינוך בניו, עדין חסרה לו מודעות נפשית להכיר בחינוך הבנים כעניין שיש בו חכמה ודרכים ורעיונות איך להצליח בו. המחנך הרציני, רואה במקצועו את תפקידו ושליחותו בעולמו. החינוך הוא מאתגרי חייו העיקריים, יש בו מוכנות נפשית להשקיע בלמידת מקצוע החינוך, ודרכי הצלחתו, היה מן הראוי שהורי הילד, מולידיו, יתייחסו בגישה שכזו להבנת החינוך ודרכיו.

אלא שהמודעות הנפשית, כאמור, חסרה. היות וכך הוא הדבר, גם הורים בעלי רצון טוב, מקדישים לחכמת החינוך הרבה פחות התבוננות ממה שהוא דורש. למרבה הצער, החסר הגדול ניכר במיוחד בנושא העיקרי, הבסיסי, שההורים חייבים לרכז מאמצים סביבו בחינוך בניהם: הרעפת אהבה והענקת תשומת לב יתירה לילדים.

הקשר הנפשי - בסיס ההשפעה. הורה החפץ להיות ראוי לתפקידו, חייב לדעת כי הקשר הנפשי בין הילד להוריו, הוא הוא הרקע הבסיסי להשפעה על הילד. הן הקניית הערכים והמושגים, והן ההשפעה על הילד, הצלחתם תלויה